

МҰРАДУ- ҚАЗАЛЫ

№48
(2426)
Сенбі
4 шілде
2026 жыл
Газет
2003 жылдың
5 қаңтарынан
шығады

Аймақтық
ақпараттық-
танымдық
басылым

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ГАЗЕТ

ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯНЫҢ АРНАЙЫ БАСЫЛЫМДАРЫН САЛТАНАТТЫ ТҮРДЕ ТАБЫСТАУ ШАРАСЫ ӨТТІ

Қазалы ауданында Қазақстан Республикасының Жаңа Конституциясының арнайы басылымын салтанатты түрде табыстауға арналған шара өтті.

«Руханият» орталығында өткен тарихи маңызы айрықша шараға зиялы қауым өкілдері, аудандық мәслихаттың депутаттары, құқық қорғау органдарының басшылары, үкіметтік емес ұйымдар мен этнос өкілдері, жастар, бұқаралық ақпарат құралдарының өкілдері қатысты.

Салтанатты жиында сөз алған аудан әкімі Алмасбек Есмаханов барша жиынға қатысушыларды еліміздің Жаңа Конституциясының ресми түрде өз күшіне енуімен құттықтап, Әділетті Қазақстанды қалыптастыру жолындағы Жаңа Конституцияның маңызына тоқталды.

«Бүгін Президентіміз Қасым-Жомарт Кемелұлы Қазақстанның Жаңа Конституциясының күшіне енуіне орай жасаған үндеуінде «Бұдан былай Конституция күні «Наурызанама» онкүндігімен қатар аталып өтеді. Мұның символдық мәні зор. Кон-

ституция күні ел ішінде ғасырлар бойы орныққан көктемгі жаңару дәстүрлерін Ата заңның басты қағидаттарымен тоғыстырады. Біз нағыз Халық Конституциясының мызғымас құқықтық негізіне арқа сүйеп, барлық мақсат-мұраттарымызға міндетті түрде жетеміз. Заң мен Тәртіп, Еңбексүйгіштік пен Өрлеу, Тазалық пен Табиғатты аялау сынды жасампаздық құндылықтарын қоғамда берік орнықтырамыз. Біз бірлігі бекем, біртұтас ұлт ретінде әлемдік өркениеттің шыңын бағындырып, баршаға бірдей мүмкіндік беретін және барлық азаматтың

жан-жақты дамуына жол ашатын мемлекетті – Әділетті Қазақстанды құрамыз!» - деді Мемлекет басшысы. Жаңа Конституция мәдениет пен тарихи мұраны сақтау, сөз бостандығы мен шығармашылық еркіндік, отбасы институтын қолдау, дін саласындағы зайырлылық қағидаты, сондай-ақ, волонтерлік пен қайырымдылық қызметті дамыту секілді маңызды бағыттарды қамтиды. Бұл өзгерістер азаматтық қоғамның дамуына, құқықтық мәдениеттің нығаюына және ашық диалогтың қалыптасуына ықпал етеді. Жаңа Конституцияның қабылдануы

Қазақстанның жаңа тарихи кезеңге қадам басқанын білдіреді. Бұл – мемлекет пен қоғам арасындағы қатынастың жаңа сапалық деңгейге көтерілуі, саяси жүйенің жаңғыруы және халық үніне құлақ асатын, әділет қағидатына негізделген Әділетті Қазақстанды қалыптастыру жолындағы маңызды қадам. Жаңа Конституцияның идеялық негізінде Мемлекет басшысы айқындаған төрт басты жалпыұлттық қағидат жатыр. Олар – Әділетті

да адал еңбек етіп, заңды құрметтеп, тәртіпті сақтап, ел бірлігін нығайтуға үлес қосуымыз қажет. Барша Қазалы жұртшылығын алдағы уақытта да Мемлекет басшысының барлық бастамаларын қолдап, тамыз айында өтетін Құрылтай депутаттарын сайлауда белсенділік танытып, елдік іске ауызбіршілікпен атсалысуға шақырамын,» - деді аудан әкімі Алмасбек Әбілқасымұлы.

Шарада аудан прокуроры Мадияр Бекпанов Қазақстан Республикасының Жаңа Конституциясы құқық үстемдігін нығайтып, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғаудың берік кепілі екенін атап өтті. Жаңа Ата Заң әділетті қоғам қалыптастыруға және елдің тұрақты дамуына негіз болатынын жеткізді.

Сондай-ақ, «РЗА» АҚ президенті, Қызылорда облысының құрметті азаматы, «Құрмет», «Парасат», I және III дәрежелі «Барыс» ордендерінің иегері Самұрат Имандосов, аудандық мәслихаттың төрағасы Ғазиз Әліш, Қазалы ауданының Құрметті азаматы, еңбек ардагері Жаппарберген Жалғасбай сөз сөйлеп, еліміздің жаңа тарихи кезеңге қадам басқанын айтып, Қазақстанның Жаңа Конституциясының күшіне енуімен құттықтады.

Мұнан кейін салтанатты басқосуда Қазақстан Республикасының Жаңа Конституциясының арнайы басылымдары зиялы қауым өкілдеріне, құқық қорғау органдарының басшыларына салтанатты түрде табысталды.

**Қазалы ауданы
әкімінің баспасөз
қызметі**

ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯНЫҢ КҮШІНЕ ЕНУІ АЯСЫНДА ПРЕЗИДЕНТ ТАПСЫРМАЛАРЫНЫҢ ОРЫНДАЛУ БАРЫСЫ ҚАРАЛДЫ

Облыс әкімі Мұрат Ергешбаевтың төрағалығымен өткен мәжілісте Жаңа Конституцияның күшіне енуі аясында Мемлекет басшысы берген тапсырмалардың орындалу барысы қаралды. Оған аудан әкімі Алмасбек Есмаханов селекторлық режим арқылы қатысты.

Мәжілістен кейін аудан басшысы күн тәртібіндегі және ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуына бағытталған басқа да бірқатар өзекті мәселелерге қатысты арнайы аппарат мәжілісін өткізіп, жауапты сала басшыларына нақты тапсырмалар жүктеді.

Аудан басшысы алдымен жиынға қатысушыларды Қазақстан Республикасының Жаңа Конституциясының заңды күшіне енуімен құттықтап, бұл тарихи оқиғаның ел дамуы үшін айрықша маңызға ие екенін атап өтті.

-Жаңа Конституция – елдің дамуына бағытталған аса маңызды стратегиялық құжат. Бұл құжат алдымен мемлекет дамуының жаңа кезеңін айқындап, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауды негізгі басымдық ретінде бекітеді. Конституцияның 1-бабында адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары мемлекеттің ең қымбат қазынасы екені нақты көрсетілген. Бұл қағида мемлекет қызметінің түпкі мақсаты – адамды қорғау, оның құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету және қоғамдағы өмір сапасын арттыру екенін білдіреді. «Заң мен тәртіп» қағидаты – жаңа Конституция мен саяси реформалардың басты іргетасы. Ол мемлекет пен қоғам дамуының қауіпсіздігін, әділеттілікті және адам құқықтары мен бостандықтарының мүлтіксіз қорғалуын қамтамасыз ететін негізгі құндылық ретінде бекітілді. Мемлекет басшымыздың «Адал азамат» тұжырымдамасы мен «Таза Қазақстан» жалпыұлттық акциясы қоғамда жаңа этиканы қалыптастыруға арқау болды.

Отаншылдықты жасампаз іспен көрсету, жоғары экологиялық мәдениетті қалыптастыру жаңа Конституция жобасының түбегейлі принциптері қатарына енгізілгенін ерекше атап өту қажет. Бұл табиғатқа, туған

елге деген жанашырлықты күшейтуге, әрбір азаматтың бойында тазалық мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді. Баршаңызды Президентіміздің Қастерлі Тәуелсіздігіміздің тұғырын нығайтып, Әділетті, Қуатты, Қауіпсіз, Таза әрі Озық Қазақстанды құру идеясы жолында аянбай еңбек етуге шақырамын, - деді аудан басшысы.

Мәжілістің күн тәртібіндегі екінші маңызды мәселе – салық базасын ұлғайту және бюджет кірістерін арттыру болды. Осы ретте 2026 жылға ауданның кірістер жоспары мен қосымша түсім көздері талқыланып, салықтық түсімдердің орындалу барысы сараланды.

2026 жылға ауданымыздың кірістер жоспары 4 млрд. 269 млн. теңге болып бекітілген. Жыл соңына дейін қосымша 92,8 млн. теңге түсім түсіріліп, жылдық жоспарды 4 млрд. 362 млн. теңгеге жеткізу жоспарланған.

Аудан әкімі салық түсімі төмен қала, кент және ауылдық округ әкімдеріне нақты себептерін түсіндіріп, жұмысты жандандыруды тапсырды. Көлік салығы бойынша берешектерді өндіру, көлеңкелі экономиканың алдын алу, заңсыз кәсіпкерлікпен лицензиясыз өнім саудасын анықтау бағытындағы жұмыстардың қарқынын сынға алды. Жауапты мекемелерге бұл бағыттағы бақылауды күшейтуді міндеттеді.

Жиында «Туған жерге тағзым» акциясы аясында өзге өңірлерде тіркелген кәсіпкерлер мен ірі көлік иелерін ауданға тіркеу арқылы салық базасын кеңейту мәселесі қаралды. Аудан әкімі бұл бағыттағы жұмыстың жеткіліксіз екенін айтып, барлық дербес бөлімдер мен әкімдерге нақты межелер жүктеді.

Мәжіліс соңында ауданның санитарлық тазалығы мен абаттандыру жұмыстары кеңінен талқыланды.

Әйтеке би кенті, Қазалы қаласы және бірқатар ауылдық округтердегі тазалық жұмыстарының деңгейін сынға алған аудан басшысы анықталған кемшіліктерді қысқа мерзім ішінде қалпына келтіруді тапсырды.

**Қазалы ауданы әкімінің
баспасөз қызметі**

МӘЖІЛІСТЕ КАДРЛЫҚ ӨЗГЕРІСТЕР ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

Аудан әкімі Алмасбек Есмахановтың төрағалығымен өткен аппарат мәжілісінде ауданда орын алған кадрлық өзгерістер таныстырылды.

Жиында аудан басшысы бұған дейін аудандық қоғамдық даму бөлімінің басшысы қызметін атқарып келген Алиев Жәнібек Алмасұлы бірыңғай конкурстық комиссияның қортындысы негізінде, аудан әкімінің өкімімен Қазалы ауданы әкімінің орынбасары лауазымына тағайындалғанын хабарлады. Сондай-ақ, мемлекеттік әкімшілік қызметке конкурс өткізілместен, ауысу тәртібі арқылы бұған дейін Қазалы ауданының тұрғын үй коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі басшысының орынбасары қызметін атқарып келген Сыдықов Жасұлан Жиентайұлы аудан әкімінің өкімімен аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі басшысының лауазымына тағайындалғанын жеткізді.

Жәнібек Алмасұлы - 1981 жылы Қазалы ауданында дүниеге келген. Білімі жоғары. Алматы «Тұран» университетін «Қаржы және несие» және ҚР Президентінің жанындағы мемлекеттік басқару академиясын «Бизнес және басқару» мамандықтары бойынша бітірген. Еңбек жолын 2004 жылы «Салықшы» мемлекеттік мекемесінің маманы болып бастаған. 2009-2012 жылдары «Майлыбас» ауылдық округі әкімі аппаратының жетекші маманы, Қазалы аудандық жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің жетекші маманы, Қазалы аудандық қаржы бөлімінің бас маманы, 2012-2024 жылдары Қазалы ауданы әкімі аппаратының ұйымдастыру және инспекторлық жұмысы бөлімінің бас маманы, бас инспекторы, бөлім басшысы қызметтерін абыроймен атқарған. 2024 жылдан бастап осы уақытқа дейін аудандық қоғамдық даму бөлімінің басшысы лауазымында қызмет атқарды.

Жасұлан Жиентайұлы - 1987 жылы Қазалы ауданында дүниеге келген. Білімі жоғары. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетін «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы бойынша бітірген. Еңбек жолын 2010 жылы «РЗА» акционерлік қоғамының мал дәрігері болып бастаған.

2010-2020 жылдары «Сарыбұлақ» ауылдық округінің ветеринариялық-санитариялық инспекторы, Қазалы аудандық аумақтық инспекциясының жетекші маманы, Әйтеке би кентінің ветеринариялық-санитар инспекторы, Қазалы аудандық аумақтық инспекциясының жетекші маманы, бас маманы, бөлім басшысы, аудандық тұрғын үй коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің бас маманы, сектор меңгерушісі болып еңбек етті. 2020 жылдан бастап аудандық тұрғын үй коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі басшысының орынбасары қызметін атқарып келді.

Аудан басшысы жаңа қызметке тағайындалған аудан әкімінің орынбасары мен бөлім басшысының алдағы қызметтеріне сәттілік тілеп, қызметтік міндеттемелеріне сәйкес нақты тапсырмалар жүктеді.

Мәжілісте аудан әкімі ауданымыздың әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі үлес қосып, мемлекеттік қызметтің жауапты сала-сында ұзақ жылдар бойы абыроймен еңбек етіп келе жатқан аудандық экономика және қаржы бөлімінің басшысы Жарылқап Бахытжан Дүзелбайұлын мерейлі 60 жасқа толуымен құттықтады.

**Қазалы ауданы әкімінің
баспасөз қызметі**

КӘСІПКЕРЛІК НЫСАНДАРДЫҢ САНИТАРЛЫҚ ТАЗАЛЫҒЫ ТАЛАПҚА САЙ БОЛУЫ ТИІС

Аудан әкімі Алмасбек Есмаханов Әйтеке би кентіндегі орталық — Әйтеке би, Қ.Пірімов көшелерінің бойын аралап, онда орналасқан кәсіпкерлік нысандардың санитарлық тазалығын көрді.

Аудан басшысы көше бойындағы тазалық жұмыстарын, кәсіпкерлік нысандардың сыртқы келбеті мен санитарлық жағдайын бақылады.

Орталық базар аумағындағы тазалық, сауда қатарларының орналасуы, аяқ су арықтарының тазалығы, жол жиектерінде ретсіз өскен шөптерді шабу, бей-берекет тасталған қоқыстарды дер кезінде тазарту мәселелеріне назар аударды.

Аудан басшысы кент әкімі

мен аудандық кәсіпкерлік, аудандық полиция, құрылыс бөлімдерінің басшыларына бірқатар тапсырмалар жүктеді.

Атап айтқанда, орталық көшелердегі сәулеттік келбетке сай келмейтін кәсіпкерлік нысандарды анықтап, заң аясында тиісті шаралар қабылдау, көше бойындағы санитарлық тазалықты тұрақты бақылауда ұстау, заңсыз қоқыс тастаған тұрғындар мен кәсіпкерлерге тиісті шара қабылдап, абаттандыру жұмыстарын күшейтуді тапсырды.

Кәсіпкерлерге өздеріне тиесілі аумақтардың тазалығын тұрақты сақтау жөнінде түсіндірме жұмыстарын жүргізу, кәсіпкерлік нысандардың алдына

қоқыс тастауға жол бермеу, ғимараттардың сыртқы келбетін талапқа сай ұстау қажеттігі қатаң ескертілді.

Аудан басшысы кент тазалығы мен көркі —

баршаға ортақ жауапкершілік екенін атап өтіп, берілген тапсырмалардың сапалы әрі мерзімінде орындалуы тұрақты бақылауда болатынын жеткізді.

2026–2027 ЖЫЛДАРДАҒЫ ЖЫЛУ БЕРУ МАУСЫМЫНА ДАЙЫНДЫҚ МӘСЕЛЕСІ ҚАРАЛДЫ

Аудан әкімі Алмасбек Есмахановтың төрағалығымен 2026–2027 жылдардағы жылу беру маусымына дайындыққа арналған мәжіліс өтті.

Жиынға аудан әкімінің орынбасарлары, бөлім басшылары, коммуналдық сала жетекшілері, мекемелер басшылары және қала, кент ауылдық округ әкімдері қатысты.

Мәжілісте алдағы жылыту маусымына дайындық жұмыстары жан-жақты қаралып, тұрғындар мен әлеуметтік нысандарды қысқы кезеңде үздіксіз жылумен қамтамасыз етуде нақты міндеттер айқындалды.

Өткен жылу беру маусымында ауданға 17 мың тонна қатты отын қажеттілігі жоспарланған. Алайда, тұрғын үйлердің көгілдір отынға көптеп көшуіне байланысты 14,2 тонна қатты отын жеткізілді. Алдағы жылу беру маусымына 11 мың тонна қатты отын және 1,9 мың тонна сұйық отын қажеттілігі жоспарланып отыр.

Аудан әкімі жиында аймақ басшысы Мұрат Нөлқожаұлының тапсырмаларына сәйкес барлық жауапты мекемелерге жылу беру маусымына дайындықты күшейтуді тапсырды. Әсіресе, білім беру, денсаулық сақтау, мәдениет, спорт, өзге де әлеуметтік нысандардағы қазандықтар,

инженерлік желілер мен жылу жүйелерінің толық дайын болуы қажеттігін атап өтті.

Күн тәртібіндегі негізгі мәселе бойынша аудандық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің басшысы Жасұлан Сыдықов баяндама жасады. Баяндамада қатты және сұйық отын қорын жасақтау, коммуналдық инфрақұрылымның дайындығы, табиғи газға көшу жұмыстары және аудан орталығындағы проблемалық нысандардың жағдайы талқыланды.

Жиында аудан басшысы өткен жылы аудан орталығындағы ескі жатақханалардағы жылу жүйелерінде ақаулар тіркелгенін және «Мелиоратор» шағын ауданындағы көпқабатты тұрғын үйлердің жылуына қатысты мәселелер туындағанын айтып, биыл мұндай мәселелерге жол бермеуді тапсырды.

Маусымға білім беру ұйымдарының дайындығын аудандық білім бөлімінің басшысы Әділхан Жөлекешов баяндады. Бұл ретте білім бөлімінің басшысына ағымдағы

жөндеу жұмыстары жүргізіліп жатқан 6 мектептегі құрылыс жұмыстарын жаңа оқу жылы басталғанға дейін толық аяқтау қажеттігі ескертілді.

Денсаулық сақтау саласы бойынша аудандық ауруханаға қарасты мекемелердің дайындығы, сонымен қатар мәдениет және спорт нысандарының қысқы кезеңге әзірлігі талқыланып, «Майдакөл» ауылындағы жаңа клуб ғимаратының құжаттарын рәсімдеу мәселесі көтерілді. Аудан әкімі аталған нысандардың құжаттарын 1 тамызға дейін толық аяқтауды тапсырды.

Жиында қатты отын тасымалдауда вагон тапшылығын болдырмау, көмір бағасын тұрақтандыру және жеткізушілермен меморандум жасау мәселелері талқыланды.

Мәжіліс қортындысында аудан әкімі барлық жоспарланған жөндеу жұмыстарын 2026 жылдың 1 қыркүйегіне дейін толық аяқтауды, анықталған кемшіліктерді жедел түрде жоюды және әлеуметтік нысандардың 2026–2027 жылдардағы жылу беру маусымына 100 пайыз дайын болуын қамтамасыз етуді қатаң тапсырды.

Қазалы ауданы әкімінің баспасөз қызметі

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ

Жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мақсатында «Қазақстан Ре-

спубликасы Төтенше жағдайлар министрлігі, Қызылорда облысының Төтенше жағдайлар департаменті Қазалы ауданының Төтенше жағдайлар

бөлімі» республикалық мемлекеттік мекемесінде 8 (724 38) 22-1-51 сенім телефоны жұмыс істейді. Сонымен қатар, жоғарғы тұрған орган –

Қызылорда облысының Төтенше жағдайлар департаментінің 8 (7242) 24-40-76 сенім телефонын назарларыңызға ұсынамыз.

«Қазалы ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі» мемлекеттік мекемесінің 2026 жылдың III – тоқсанында жеке және заңды тұлғалардың өкілдерін қабылдау кестесі

Қабылдау жүргізетін тұлғаның лауазымы, аты - жөні	Азаматтарды қабылдау күні мен уақыты	Мемлекеттік органның мекен – жайы, қызметтік телефоны
Бөлім бастығы, азаматтық қорғау полковнигі Калиев Алтынбек Сауытбекович	Әр аптаның жұма күні сағат 10.00-12.00 сағат 15.00-18.00	Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Төрмұрат жырау көшесі, №16 8(724 38) 22-1-51

ҚАЗАЛЫ АУДАНЫНДА ЕКІ СПОРТ КЕШЕНІ ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛЕДІ

Аудан әкімі Алмасбек Есмаханов Әйтеке би кенті мен Қожабақы ауылында салынып жатқан спорт кешендерін көрді. Қазіргі таңда екі нысанның да негізгі құрылыс жұмыстары толықтай аяқталып, кешендерді пайдалануға беруге дайындық жұмыстары жүргізілуде.

«Ауыл – Ел бесігі» бағдарламасы аясында жүзеге асырылып жатқан жобалардың бірі – Әйтеке би кентіндегі

Қазалы мәдени-демалыс кешені аумағында бой көтерген спорт кешені. Құны 628 млн теңгені құрайтын нысанның құрылысын «Болашақ» ЖШС мердігер мекемесі жүргізуде. Ал, Қожабақы ауылындағы құны 537,1 млн теңгені құрайтын спорт кешенінің құрылысын «Намыс-Құрылыс» ЖШС жүзеге асыруда.

Қазіргі таңда екі кешеннің құрылыс жұмыстары аяқталып, нысан аумақтарын абат-

тандыру, ішкі, сыртқы әрлеу мен тазалық жұмыстары жүргізілуде.

Нысандарды аралаған аудан әкімі құрылыс сапасына ерекше назар аударып, барлық жұмыстардың талапқа сай әрі сапалы орындалуы керектігін атап өтті. Мердігер мекемелер мен құрылысқа жауапты сала басшыларына бірқатар кемшіліктерді атап көрсетіп, анықталған кемшіліктерді шұғыл түрде қалпына келтіріп,

кешендерді ел игілігіне сапалы әрі мерзімінде беру қажеттігін ескертті.

Айта кетейік, аталған екі спорт кешенінен бөлек, биыл жыл басында «Ауыл – Ел бесігі» бағдарламасы аясында Бекарыстан би ауылында осындай заманауи спорт кешені пайдалануға беріліп, ауыл тұрғындарының игілігіне табысталған болатын.

Қазалы ауданы әкімінің баспасөз қызметі

МЕНИНГОКОККТЫ ИНФЕКЦИЯ

Менингококкты инфекция - жедел респираторлы бактериалды қоздырғышы ауа-тамшы механизмімен берілетін, мұрын-жұтқыншақ кілегей қабатының зақымдануымен, жұмсақ ми қабығының қабынуымен, септицемиямен, аурудың симптомсыз түрінен бастап, іріңді менингококкты сепсиске дейінгі клиникалық түрлерімен сипатталатын жұқпалы ауру.

Инфекцияны адам ғана жұқтыра алады. Ауру науқастан немесе бактерия тасымалдаушыдан сау адамға ауа-тамшы жолымен түшкіргенде, жөтелгенде, сөйлегенде беріледі. Аурудың таралуына жақын қарым-қатынаста болу, адамдардың тығыз орналасуы, жоғары ылғалдылық және санитарлық-гигиеналық талаптардың сақталмауы әсер етеді. Ауру көбіне қыс, көктем маусымдарында тіркеледі.

Менингококкты инфекциясының жасырын кезеңі 2-10 күнге, көбіне 5-7 күнге созылады.

Менингит ауруы жедел басталады. Сау жүрген адамда кенеттен жан шыдатпайтын қалтырау пайда болып, дене қызуы 39 – 40 градусқа дейін көтеріледі. Ауру жалпы әлсіздікпен, көз алмасының ауырсынуымен, маңдай, самай, сирегірек шүйде аймақтарының ауырсынуымен сипатталады. Ауру біртіндеп күшейе бастайды. Басының ауырғаны күшейіп, анальгетиктерге басылмайды. Науқастың жағдайы күрт төмендеп, ақыл есі бұзыла бастайды. 10-14 сағаттың ішінде аяқ-қолдарының терісіне жұлдызша тәрізді геморрагиялық бөртпелер шығады. Ауыр түрінде геморрагиялық элемент өте үлкен ортасында некроз болады. Көз склерасында, мұрын жұтқыншақтың кілегей қабатына қан құйылулары байқалады. Мұрыннан, асқазаннан, жатырдан қан кету болады. Науқасты қараған кезде менингит жағдайына тән қалыпта болады. Басын шалқайтып, бүйірінен жа-

тады, аяқтарын тізе және жамбас буындарында бүгіп, бауырына тартып алады. Осы сәтте қалтырау, қолының дірілдеуі күшейеді, көзінің қитарлануы, еріксіз жыпылықтау белгілері болады.

Менингококкты инфекциясын емдеу кешенді түрде аурудың ағымын, ауырлық дәрежесін, науқастың жас шамасын және оның ауруханаға түскен уақытын ескере отырып жүргізіледі. Науқасты емдеуде жақсы күтім, күн тәртібі, толыққанды тамақтану, симптоматикалық ем үлкен рөл атқарады. Емдеу дер кезінде басталған жағдайда аурудан толығымен айығып кетуге болады.

Аурумен қарым-қатынаста болған адамдар медициналық тексерістен өтеді.

Аурудың алдын алу шаралары:

- Санитарлық-гигиеналық талаптарды қатаң сақтап, менингококк инфекциясы бар науқастарды ерте анықтап, тек

аурухана жағдайында емдеу;

- Ұжымдарда, әсіресе мектеп жасына дейінгі балалар ұжымдарында санитарлық-эпидемиологиялық ережелерді сақтау;

- Бөлмені жиі желдету, ылғалды өңдеу, бактерицидтік шам қолдану;

- Ауруға шалдығу деңгейінің артуы байқалғанда бағытталған санитарлық ағарту жұмыстарын жас балалардың аналарымен, жасөспірімдермен, балалар ұжымдарының күтушілерімен, тәрбиешілерімен өткізу;

- Аурудың мезгілдік көбею кезеңінде балалардың жабық мекен-жайда көп жиналмауын, жалпы гигиеналық ережелерді қатаң сақтауды қадағалау.

Саракул ШҮКІРАЛИЕВА,
Қазалы аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының бас маманы

Меншік иесі: «ТҰРАН-ҚАЗАЛЫ»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

ДИРЕКТОР
Нұрбол ӘЛМӘМБЕТОВ

БАС РЕДАКТОР
Раушанбек СЕЙТЕНОВ

Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат Министрлігінде 2004 жылғы 15 наурызда тіркеліп, №4801-г куәлігі берілген

Газет аптасына екі рет: сәрсенбі және сенбі күндері шығады. Газет «Тұран-Қазалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің баспаханасында компьютермен теріліп, беттеліп, офсеттік тәсілмен басылды.

Редакция мен баспаханың мекен-жайы: 120400, Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Қ.Пірімов көшесі, №14 үй.

Телефондар: директор - 2-17-49, бас редактор - 2-47-77, факс 8 (724-38)2-17-49. Тарату аумағы: Қызылорда облысы.

Газет табыс етілмесе, 2-13-91 телефонына хабарласуға болады. Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

E-MAIL: tooturankazaly@bk.ru

Таралымы 11707 дана.